

נקודת ראות, גיליון 47

טיוטת מועב"ט להפסקת האש – איפה ה- catch?

06.08.2006

על אף שגורמים בישראל הביעו שביעות רצון מהטיוטה שהגישו אתמול ארה"ב וצרפת למועצת הביטחון של האו"ם (להלן "טיוטת ההסכם") בנוגע להפסקת אש (סוכנויות הידיעות, 6/8/06), **מכון ראות טוען** כי העמימות שהיא מותרת בנוגע ללוח הזמנים ליישומה עשויה להוביל את ישראל למלכוד אשר ייגע בסיכויים להשגת הסדר ארוך טווח באזור.

מה הסוגיה?

- **עיקרי טיוטת ההסכם הם:** הפסקה מיידית והדדית של כל "פעולות האיבה"; החזרת החיילים החטופים ללא תנאי; פירוז האזור שמדרום לליטאני והטלת אמברגו על ספקי נשק לגורמים לא ממשלתיים בלבנון; פריסתו העקרונית של כוח בינ"ל בדרום לבנון; וקריאה לישראל וללבנון להגיע להסדר ארוך טווח על בסיס עקרונות ומרכיבים שונים המצוינים בטיוטה.
- **בטיוטת ההסכם לא נקבע לוח זמנים לפריסתו של הכוח הבינ"ל החדש ונקבע בה שהחלפת יוניפי"ל בכוח בינ"ל תהיה רק בשלב השני של הפסקת האש, לאחר שלבנון וישראל יגבשו הסכמה על העקרונות לפתרון ארוך טווח.**
- **המשמעות היא, שאחרי ההכרזה על הפסקת האש, עלול לעבור פרק זמן משמעותי (להלן "תקופת הביניים") שבו לבנון וישראל יצטרכו לגבש הסכמה על העקרונות לפתרון ארוך טווח.**
- **מסתמן שבתקופת הביניים עד לפריסתו של כוח בינ"ל יישארו כוחות צה"ל ב"רצועת ביטחון" בדרום לבנון.**

למה זה חשוב?

- **במסמכים קודמים הציג מכון ראות את המורכבות שבגיבוש כוח בינ"ל ופריסתו. מורכבות זו נובעת מחילוקי דעות ביחס למנדט של הכוח, ולהבדלי תפיסות בין ישראל והחזבאללה בנוגע לטיב ההסדר ולשאלת פירוק הנשק של החזבאללה.**
- **לפי ניתוח זה, ישראל עלולה לקיים נוכחות לא מוגבלת בזמן בתוך לבנון, כשהיא חשופה להתקפות החזבאללה ובלי ודאות בקשר ליישום פריסתו של כוח בינ"ל אפקטיבי (ר' "נקודת ראות 45: מלכוד הכוח הבינ"ל (4) – הדרך מהפסקת אש להסדר").**
- **במהלך תקופת הביניים, עלול החזבאללה לשקם את המערך הצבאי שלו, לזכות מחדש בלגיטימציה בזירה הלבנונית וכאמור, אולי אף למנוע את כניסתם של כוחות בינ"ל.**

כיווני חשיבה ופעולה

- **דחייתה באופן רשמי של טיוטת ההסכם להפסקת האש ע"י ממשלת לבנון (6/8, Ynet), עשויה לפתוח את תכניה למו"מ. על ישראל לנצל זאת ולעגן בה עקרונות ל"אסטרטגיית יציאה" מהירה של כוחות צה"ל מלבנון:**
- **על ישראל לדרוש שהפסקת האש תכלול לוי"ז ברור לפריסתו של כוח בינ"ל אשר יאפשר את צמצומה של תקופת הביניים.**
- **אל לישראל להתנות את יציאתה מלבנון בהגעה להסדר כולל עם ממשלת לבנון. אפשר שעדיף לישראל שהפסקת האש תכלול מנגנון ביניים זמני, בין הפסקת האש להסדר כולל, אשר יסדיר את יציאת צה"ל.**
- **ככל שישראל תתפשר על הכוחות וסמכויות של הכוח הבין-לאומי כך צפויה לגדול הנכונות של הקהילה הבינ"ל לכוון כוח בין-לאומי, ופריסתו תוכל להיות מהירה יותר.**

למקורות נוספים ראו אתר מכון ראות www.reut-institute.org.

